

Dosarul nr. 2rc-99/23
2-22185487-01-2rc-28092023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud. D. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud. N. Budăi, R. Pulbere, I. Secrieru)

DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Interactiv” (succesor în drepturi a Societății pe Acțiuni „Interactiv”),

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/500 împotriva Societății pe Acțiuni „Interactiv” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit, ca fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de Societatea pe Acțiuni „Interactiv”, împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 16 decembrie 2022, ACC nr. 55/500, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Interactiv” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de ACC nr. 55/500 a fost admisă. S-a încasat de la SA „Interactiv”, în beneficiul ACC nr. 55/500, suma de 148 225,25 de lei cu titlu de datorie și suma de 4 561,00 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la momentul înaintării acțiunii, iar în total suma de 152 786,25 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanței, la 05 mai 2023, SA „Interactiv” a declarat apel împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea depusă de ACC nr. 55/500.

Prin încheierea din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit ca fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de SA „Interactiv”, împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ACC nr. 55/500 împotriva SA „Interactiv” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 13 septembrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, SRL „Interactiv”, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs spre examinare, înlocuirea părții procesului SA „Interactiv” cu succesorul ei în

drepturi SRL „Interactiv”, admiterea recursului cu casarea încheierii recurate, cu titlul principal, remiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel, iar cu titlu secundar, repunerea SRL „Interactiv” în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului a menționat că la materialele dosarului într-adevăr se regăsește un aviz poștal de recepție a încheierii de intentare a procesului de judecată și a cererii de chemare în judecată cu anexe, în realitate această trimitere poștală nu a ajuns efectiv la destinatar, iar semnătura de pe aviz nu aparține angajaților SRL „Interactiv”.

A mai menționat că, oficiul SRL „Interactiv” se află într-un centru de oficii, unde se află sediile mai multor societăți comerciale, iar întregul centru de oficii, inclusiv și spațiul aferent acestuia, este păzit de aceiași paznici care lucrează în tură, iar ultimii, cel mai probabil, au omis să la transmită destinatarilor.

Astfel, a susținut că, SRL „Interactiv” nu a cunoscut nimic despre procesul de judecată, însă abia la data de 05 mai 2023 a aflat despre hotărârea din 04 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, când a fost somată prin telefon de un reprezentat al ACC nr. 55/500 să achite datoria având în vedere expirarea termenului de atac a hotărârii judecătorești, astfel, imediat în după-amiaza acelei zile a fost depus apelul împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin urmare, a considerat că apelanta a exercitat cu bună credință drepturile sale procedurale, și consideră necesar ca instanța să dispună repunerea în termenul de apel, în vederea respectării unui echilibru just.

Reieșind din aspectele indicate supra și având în vedere că neexaminarea cauzei în fond va duce inevitabil la intrarea în vigoare a unei soluții judecătorești absolut ilegale și care va încălca la direct dreptul de proprietate al SRL „Interactiv”, a solicitat Curții Supreme de Justiție admiterea prezentului recurs cu casarea încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, în situația în care instanță de recurs, nu va lua în considerare la aspectele indicate supra, și totuși va considera că a fost depășit termenul de apel, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă, a solicitat repunerea în acest termen în baza argumentelor de mai sus.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 24 august 2023, iar prin intermediul poștei electronice, la 06 septembrie 2023 a fost notificată SRL „Interactiv”, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.107/verso, Vol.I).

Astfel, recursul declarat de SRL „Interactiv”, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, la 13 septembrie 2023, este în termen.

La 28 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat în adresa intimetei ACC nr. 55/500 și reprezentantei acesteia, avocat Maria Perebicovscaia, copia recursului, pentru cunoștință (f.d. 157; 158, Vol.I).

La 28 septembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.160, Vol.I), ACC nr. 55/500, reprezentată de avocata Maria Perebicovscaia a solicitat respingerea recursului declarat SRL „Interactiv” (succesor în drepturi a SA „Interactiv”), împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d.161/163, Vol.I).

Prin încheierea din 28 februarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Interactiv” privind succesiunea în drepturile procedurale ale Societății pe Acțiunii „Interactiv”. S-a înlocuit Societatea pe Acțiunii „Interactiv” cu succesorul ei în drepturi Societatea cu Răspundere Limitată „Interactiv”.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Interactiv” (succesor în drepturi a SA „Interactiv”), urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ACC nr. 55/500 împotriva SA „Interactiv” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 04 aprilie 2023 (f.d.87, Vol.I).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 04 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată în aceeași zi, la 04 aprilie 2023 (f.d.10, Vol.II).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată constată că, cererea de apel împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost depusă de SRL „Interactiv”, la data

de 05 mai 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 24 august 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de SA „Interactiv”, împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 103/105, Vol.I).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 04 aprilie 2023, în temeiul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 05 aprilie 2023, ultima zi a termenului fiind 04 mai 2023 (zi de joi).

La caz, instanța de apel justificat a reținut că, SA „Interactiv”, a declarat apelul peste termen. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurent nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelantul/recurent a cunoscut despre examinarea cauzei în procedura contencioasă generală.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, la 11 ianuarie 2023, a recepționat încheierea din 23 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a acceptat în procedura contencioasă generală cererea de chemare în judecată înaintată de ACC nr. 55/500 împotriva SA „Interactiv” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, și se intentează proces civil. Iar, pentru pregătirea cauzei de dezbateri judiciare, asigurarea examinării juste și prompte a ei, s-a stabilit ședința de pregătire a cauzei de dezbateri judiciare pentru 04 aprilie 2023, ora 14:00, în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, amplasată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 162, etajul 7, sala 716, judecător Dan Sîrbu, etc, precum și citația, copia cererii de chemare în judecată cu înscrisurile anexate, potrivit avizului de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.84, Vol.I).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Totodată, în corespundere cu dispozițiile alin. (7) art. 102 din Codul de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal.

Potrivit art. 105 alin. (1) și alin. (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătura pe cotor.

Mențiunile reprezentantului recurente precum că a aflat abia la data de 05 mai 2023 despre hotărârea din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, când a fost somată prin telefon de un reprezentat al ACC nr. 55/500 să achite datoria având în vedere expirarea termenului de atac a hotărârii judecătorești, nu justifică omisiunea de a se conforma prevederilor legale.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc. La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023, apelanta/recurenta nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată reiterează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care SRL „Interactiv”, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că, SA „Interactiv”, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Cu referire la cererea de repunere în termen a apelului, menționată în cererea de recurs, Completul de Judecată al Curții Supreme de Justiție notează că aceasta nu ține de competența instanței de recurs. Or, repunerea în termen de declarare a apelului se soluționează de către instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.362 alin.(3) din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din

Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL „Interactiv” (succesor în drepturi a SA „Interactiv”), împotriva încheierii din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Interactiv” (succesor în drepturi a Societății pe Acțiuni „Interactiv”).

Se menține încheierea din 24 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/500 împotriva Societății pe Acțiuni „Interactiv” cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi